

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Solvuntur objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

maliter cum Divina essentia sunt connexa: ergo Beatus habet connaturale desiderium videndi relativis proprietates. Vide, quæ diximus loc. cit.

§. II.

Solvuntur objectiones.

Objicitur primò Si Deus destructo colore conservaret visionem ipsius; oculus adhuc tam bene recrearetur visione pulchri coloris non existentis, quam recreabatur visione illius existentis: ergo etiam intellectus tam bene potest recreari visione Divinae essentia tantum objective existentis, quam nunc recreatur visione ejusdem exercitè existentis.

Respondeo primò, negando antecedens; quia, quidquid sit de possibilitate talis visionis, destructo colore viso, non eodem modo perficeret oculum, quo prius, siquidem non maneret intuitiva, nec representaret colorem, ut in se est, sed fieret quodammodo abstractiva, in quantum representaret colorem præcisè secundum aliquod esse terminativum & objectivum in oculo.

Respondeo secundò, existentiam non esse intrinsicè cum constitutivum coloris, sicut est constitutum Divinae essentia; neque objectum oculi essentialiter exigere, ut sit adæquatè satisfactivum, hoc est autem prædicatum essentiale Divinae essentia in ratione objecti beatifici, ut sit adæquatè satisfactiva; non autem esset adæquatè satisfactiva, nisi esset clarè visa, ut in se est.

Objicitur secundò. Ad rationem objecti beatifici satis est, quod se Divina essentia exhibeat tanquam ultimum finem, & summum Bonum, sed essentia Divina etiam præcisè personalitatibus exhibet se ut summum Bonum, ergò, Minor probatur. In tantum DEUS habet rationem ultimi finis, in quantum habet rationem primi principii, sed ratio primi principii DEO convenit, ut est unus, non ut est Trinus, adeòque præcisè relationibus; ergò etiam hoc modo ipsi convenit ratio ultimi finis & summi Boni.

Confirmatur 1. Relationes Divinae in nostra sententia, tradita in disp. de DEO Trino, non superaddunt perfectionem ad essentiam: ergò essentia Divina præcisè relationibus habet rationem summi Boni beatificantis.

Confirmatur secundò. Ratio summi Boni & beatitudinis pertinet ad perfectiones absolutas; sed perfectiones absolutæ sunt priores relativis: ergò etiam per prius convenit Divinae essentia ratio summi boni & beatitudinis, quam concipiuntur proprietates relativæ.

Respondeo negando majorem: Licet enim idem ens, quod est primum principium, sit etiam finis ultimus, & hæc duo inter se convertantur, in quantum ex se mutuo inferuntur, non tamen eadem sunt formalia prædicata beatitudinis, & ultimi finis, quæ sunt formalia prædicata primi principii, cum ratio beatitudinis, & finis simpliciter ultimi importet essentiam DEI clarè & quidditative in se visam, ideòque omnimodè satisfactivam, at ratio primi principii tantum importet perfectionem naturali lumine cognoscibilem.

Ad 1. confirmationem nego consequentiam, ut enim personalitates relativæ intrinsicè perti-

R. P. Mez. Theol. Schol. Tom. II.

pertineant ad rationem objecti beatifici, satis est, quod sint termini intrinseci, in quibus essentia Divina subsistit, & sine quibus, ut in se est, quidditative videri naquit.

Ad 2. confirmationem Respondeo. Ratio summi Boni pertinet ad perfectiones absolutas, quæ tamen necessariò includant aliquid relativum, concedo, quæ non includant, nego. Rursus Absoluta sunt priora relativis, præcisè secundum virtuales prioritates à quo, concedo, secundum virtuales prioritates in quo etiam in cognoscendo, nego.

Instabis primò. Beatitudo dicit perfectionem, relationes non dicunt perfectionem: ergò ratio beatitudinis convenit Divinae essentia independentè à relationibus.

Respondeo cum distinctione. Beatitudo secundum se totam & adæquatè sumptam, nego, inadæquatè sumpta, & secundum rationem magis primariam, concedo. Nam adæquatè sumpta includit terminos intrinsecos, in quibus subsistit.

Instabis secundò. Si per impossibile DEUS tantum esset unus, & non Trinus in Personis, adhuc essentia Divina esset objectum beatificum: ergò personalitates non sunt de ratione intrinsecæ ipsius.

Respondeo, quod in hac hypothese impossibili Divina essentia esset objectum beatificum alterius rationis, quam nunc est, quia enim tunc aliter subsisteret in se, quam nunc subsistit, etiam posset esse aliò modò clarè visa.

Objicitur tertio. Pater æternus est beatus visione suæ essentia, quatenus præcisè à personis: ergò personalitates non pertinent ad objectum beatificum. Antecedens probatur. Pro illo priori originis, quo Pater æternus cognoscendo suam essentiam producit Filium, Filius non ingreditur objectum cognitionis, quia pro illo priori essentia nondum intelligitur Filio communicata, nec Filius intelligitur productus, & tamen pro illo priori Pater æternus intelligitur beatus visione suæ essentia: ergò est beatus visione suæ essentia quatenus præcisè à personalitatibus.

Confirmatur 1. Pater habet beatitudinem à se ipso independentè à Personis; ergò Personæ non pertinent ad objectum beatificum ipsius.

Confirmatur 2. Sola essentia Divina, ut virtualiter distincta à personalitatibus & attributis est objectum formale tum increata, tum creata visionis: ergò etiam se solà præcisè personalitatibus & attributis potest esse objectum beatificum.

Respondeo, negando antecedens, ejusque probationem, quia, ut dictum in disput. de DEO, ordo sive prioritas originis non impedit, sed exigit simultatem durationis & cognitionis. Ideòque etiam pro illo priori originis, quo Pater producit Filium, natura Divina intelligitur communicata, & Filius productus pro posteriori originis, h. e. ut accipiens naturam communica- tam à Patre.

Ad 1. confirmationem distinguo antecedens. 1. Pater habet beatitudinem à se ipso principiative, h. est. per exclusionem alterius principii, à quo illam accipiat, concedo, objectivè, h. e. per exclusionem alterius Personæ concurrentis in ratione objecti, nego.

C 2

Ad

13. Ad 2. Confirmationem Respondeo in primis per illam nimum probari; cum enim essentia Divina sit etiam motivum formale comprehensivæ visionis, sequeretur, quod DEUS seipsum posset comprehendere non visis Personis, quod nemo concesserit. Secundò igitur distinguo antecedens. Est objectum formale visionis, ut est cognitio, concedo, ut est beatifica, nego. Nam

visio sub ratione cognitionis exigit pro objecto formali motivo id, ratione cuius omnia in DEO sunt intelligibilia, sed hoc est essentia Divina, cuius essentiale constitutum est ipsum intelligere actualissimum. At verò sub ratione beatifica exigit pro formali objecto id, quod est summe satiativum & certificativum, quod non est, nisi essentia Divina ut in se clarè vífa.

ARTICULUS II.

An beatitudo formalis consistat in operatione creata?

SUMMARI A.

1. *Varia sententia de beatitudine.*
2. *Beatitudo formalis ponenda in operatione creata.*
3. *Que non est partis sensitiva, sed rationalis.*
4. *Christi humanitas non beatificatur formaliter per unionem hypostaticam.*
5. *Increata DEI visio, non potest esse beatitudo formalis.*
6. *Neque substantialis illapsus Divina essentia in animam beati.*
7. *Neque gratia sanctificans, vel lumen gloria.*
8. *Neque potest a solo DEO procedere.*
9. *Exponitur modus loquendi SS. P. P.*
10. *Disparitas inter hypostasin & visionem.*
11. *Substantia anima est beatificabilis mediata.*
12. *Beatitudo formalis est maxima perfectio sub ratione actualitatis ultima affectiva summi boni.*
13. *Quid sit gratia consummata?*
14. *An homo beatificet seipsum?*
15. *An Christus formaliter sit beatus per unionem hypostaticam?*

§. I.

Statuitur beatitudo formalis in operatione creata.

1. **V**aria fuerunt de hoc puncto Antiquorum placita: nam Henricus Gandavensis, Hugo de S. Victore, & quidam DD. Parisienses contendeant, beatitudinem formalem consistere in intimo illapsu Divinitatis intra animam beati. Qui illapsus quadruplicem patitur expositionem. Primò, quòd ipsa DEI essentia intimè penetrans substantiam Beati, illam quodammodò in se transformet, sicut ignis ferrum candens. Secundò, quòd DEUS intimè unitus intellectui Beati eundem per suammet increatam visionem faciat & denominet videntem beatum. Tertio [prout Amicus Henricum exponit disp. 2. sec. 4.] quòd ipsa animæ substantia per donum habituale gratiæ consummatæ fiat unita Divinæ essentiæ. Quarto, quòd solus DEUS actum visionis & fruitionis beatificæ in anima Beati efficiat, ista passivè solum se habente.
2. Vera & communis Duce Divo Thoma hic art. 1. & secundò, sententia est, beatitudinem formalem creaturæ rationalis consistere in ipsius propria, creata, & elicta operatione. Cuius ratio est primò, Beatitudo formalis hominis est vita secunda ipsius juxta illud Rom. 6. *Gratiâ*

DEI vita eterna. Et Joan. 17. *Hæc est vita eterna, ut cognoscant te solum verum DEUM.* Sed vita secunda hominis est operatio ipsius: ergò.

Secundò, Ultima hominis perfectio in genere vitæ intellectualis, affectuionis & possessionis Summi Boni, est operatio vitalis ipsius: sed beatitudo est ultima hominis perfectio in genere vitæ intellectualis. Major probatur. Quamvis homo est in potentia perfectibilis per actum secundum in genere vitæ intellectualis, tamdiu non habet ultimam perfectionem ejusdem generis; sed, si careat operatione vitali, est in potentia perfectibilis per actum secundum in genere vitæ intellectualis: ergò.

Tertio, Affectuio & possessio Summi Boni formaliter affectuiva Beati non potest intelligi absque vitali operatione ipsius; sed beatitudo formalis est adeptio & possessio Summi Boni formaliter affectuiva: ergò. Tandem sequuntur §. constabit beatitudinem formalem consistere in actu visionis; sed hic est operatio vitalis: ergò.

Ex quo inferes 1. Hanc operationem vitalem non esse partis sensitivæ, sed rationalis, siquidem hæc sola est capax attingendi DEUM, ut finem ultimum & supernaturalem, uti pluribus insinuat in Tract. de DEO.

Inferes secundò: Quamvis unio hypostaticæ sit absolute major perfectio, quam visio beatifica, sitque fundamentum ipsius, quia Christo ratione unionis hypostaticæ debetur visio beatifica, Christum tamen non esse beatum formaliter per unionem hypostaticam, sed per visionem beatificam. Ratio ex dictis est: quod unio hypostatica non sit operatio vitalis, nec unio affectiva Summi Boni, qualem tantum est visionem, mox dicemus.

§. II.

Rejctio aliarum opinionum.

Inferes tertio: Beatitudinem formalem non posse consistere in increata visione DEI, quia ipse est beatus. Ratio ex dictis patet: quia visio increata DEI non potest denominare Beatum vitaliter operantem, & videntem, ipsiunque in genere naturæ intellectualis intrinsecè ac ultimato perficere; sed hoc totum requiritur ad beatitudinem formalem: ergò.